

Anders Hagfeldt: Tal vid vinterpromotionen 2024

Talare

Anders Hagfeldt
Rector magnificus vid Uppsala
universitet

Datum

26 januari 2024

Plats

Uppsala

- 1 Herr Ärkebiskop
Herr Landshövding
Fru Konsistoriets ordförande
Företrädare i rektorsämbetet
5 Rektorskolleger
Hedersdoktorer
Nya doktorer
Kära vänner

- 10 Det här är en vetenskapens fest. En kunskapens högtid när vi firar er: doktorer
och hedersdoktorer som valt att gå lärdomens väg. Det är fantastiskt,
imponerande och viktigt och därför samlas vi här idag – för att enligt våra
traditioner promovera er och uppmärksamma vars och ens insats. Med er nya
titel följer akademisk position, men också ansvar för att stå för vad ni kan och
15 era övertygelser.

- Ibland är det obekvämt. Ibland när fördomarnas och de förutfattade
föreställningarnas vindar blåser är det jobbigt att föra kunskapens talan. När det
känns så uppmanar jag er: betänk alternativet, att den åsikt som uttrycks med
20 högst röst skulle accepteras som allennarådande och att alla alltid skulle förväntas
tycka lika.

- Men så är det ju inte. Det råder inte konsensus i alla frågor och vi är inte klara.
Forskning pågår.

- 25 Och så länge det är på det sättet är det viktigt att vi inte tystar eller tystnar i
debatten. Det är i perspektivens mångfald som dimensionerna blir tydliga, som
målkonflikterna kan belysas. Det är i mångfalden som vi undviker enfald. Och
det kära nya doktorer är ni alla exempel på.

Tillsammans lägger ni ytterligare skärvor av vetande till den stora mosaik av kunskap som lagts under människans historia.

35 Hör bara på några av era ämnen:

Rekonstruktion av aktiebolag; Neonatalvård i Nepal; Aminosyratransportören SLC38A10 och knockoutmöss; Publicering av översättningar; Feber i primärvårdssamtal; En farlig och polariserad värld; Barns tidiga skolskrivande;
40 Synergier i fordonsladdning och elproduktion; Gud och världen

Det är bara ett axplock av alla de områden som ni ägnat er åt under era doktorandstudier. Varför valde ni just dessa områden? Jag antar att de flesta av er svarar: av nyfikenhet. Det är viljan att förstå och att bidra som för
45 vetenskapen steg för steg framåt.

Alla ni nya doktorer som sitter här är också del av ett gemensamt projekt. För vissa har det varit påtagligt under hela doktorandtiden. För andra har arbetet varit en gemensam ambition, att tillsammans i en grupp arbeta mot ett
50 gemensamt mål. För några har det varit en ensammare vandring under perioder. Men zoomar vi ut är det lätt att se hur vi alla är del av samma uppgift.

I det vill jag också inkludera våra hedersdoktorer. Vi har kallat er och bett er att officiellt bli en del av vår skara eftersom vi ser att ni, på era olika sätt bidragit i
55 sökandet efter svar och förståelse.

Det finns inom Uppsala universitet en bredd som uppstår när allt smalt läggs samman. Det är nog anledningen till att jag tycker så ofantligt mycket om Uppsala universitet. Här har vi förmågan att se hur varje träd ser ut samtidigt
60 som vi studerar samspelet i skogen. I de tvärvetenskapliga satsningar som vi har initierat ser vi hur det breda universitetets kraft ger näring åt nya insikter. Det är stort, tycker jag.

Stor är också den tidigare nämnda nyfikenheten. Den drivkraft som får barnet
65 att vilja titta under stenarna efter okända kryp är samma kraft som får etymologen att söka ordets första förekomst i tryck, astronomens vilja att greppa oändligheten och farmaceutens behov av att förstå substansens biverkningar. Vi drivs av nyfikenheten och viljan att förstå. Grundforskningens

70 väsen bor i den insikten och därför är den så viktig. Kunskapen är nyttig i sig
och först när vi har den finner vi vilken nytta den kan ge.

Nu är ni nya doktorer klara med en viktig etapp i era liv. Med det följer en titel,
en position, men alltså också ett ansvar. Det ansvaret delar ni med våra ärade
75 hedersdoktorer. Som auktoriteter på ert ämne har ni makt att påverka andras
uppfattning. Gör det med omsorg om sanningen. Förenkla när det går, men
banalisera inte, var pedagogiska men tumma inte på innehållet och kom ihåg
vad ni är auktoriteter på.

80 DIXI

Källa

<div>Manuskript hämtat från uu.se (2025-05-23)</div>

85 **Taggar**

2020-tal, 2024, Man, Rektors tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/anders-hagfeldt-tal-vid-vinterpromotionen-2024>

90

95

100

105